

Jakub Tomaszewski
MULTICHEM Sp. z o.o.

KOLORYSTA

SAMOCHODOWY

TAJNIKI PRACY

Szkoły branżowe, które zastąpiły szkoły zawodowe, to jeden z głównych pomysłów ministerstwa edukacji. Na papierze pomysł wydaje się dobry – gospodarka potrzebuje wykwalifikowanych pracowników, a rząd deklaruje, że chce odbudowywać przemysł. Niestety obok pozytywnego efektu z powstaniem „branżówek” wiążą się i spore zagrożenia. Największe z nich? Brak chętnych uczniów. Idąc tym tropem pomówmy o zawodzie, którego podstaw możemy nauczyć się w klasie lakierniczej jednej ze szkół, czyli w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Środzie Wielkopolskiej.

Lakiernik czy kolorysta

Jednym z priorytetów, którymi powinni kierować się przyszli uczniowie szkół branżowych, powinno być nie tylko bieżące zapotrzebowanie, ale przede wszystkim prognozy dotyczące przyszłości branż i zawodów. Nie ma sensu inwestować w sektorach, w których zmiany technologiczne przebiegają najszybciej i w perspektywie kilku lat mogą zniknąć. Podobnie sprawa wygląda z branżami, które bazują na taniej sile roboczej – wraz ze wzrostem kosztów pracy w Polsce ich przyszłość (jak np. w sektorze ochrony) jest niepewna i, co ważniejsze, nie tworzą one atrakcyjnych miejsc pracy. Czym zajmuje się kolorysta z branży automotive? Zadań na co dzień jest wiele, od podstawowych opracowań kolorów dla poszczególnych samochodów, poprzez optymalizację formuł kolorów, do obsługi zaawansowanych urządzeń pomiarowych jak np. spektrofotometrów. Brzmi skomplikowanie, ale wszystkiego można się nauczyć. Podstawową wiedzę dotyczącą lakierów powinno się pozyskać np. ze szkoły. To tutaj uczeń dowiaduje się jak poprawnie aplikować produkty, zabezpieczać karoserię, szlifować, matować, rozróżniać materiały, z których zrobiona jest „buda” samochodu. Kolorysta to już z kolei osoba, która zdobyła umiejętność dobarwiania koloru, potrafi stworzyć kolor nie korzystając z receptury, wykonuje natryski próbne do oceny koloru oraz przede wszystkim potrafi prawidłowo ocenić kolor i zdefiniować różnicę. Kolorystą możemy nazwać osobę, która posiada doświadczenie w pracy z kolorami i potrafi korzystać z wiedzy, którą gromadzi latami.

Zdolności, które decydują

Przytoczyć można wyniki badań, które pokazują, że odpowiedzialne za poprawne rozróżnianie kolorów są odpowiedzialne określone komórki oka, które z kolei są zależne od

chromosomu X. Kobiety posiadając 2 chromosomy X są zatem wyposażone w znacznie bardziej wyspecjalizowane komórki odpowiedzialne za postrzeganie barw. Ponadto ok 40% populacji kobiet jest tetrachromatyczna, co oznacza, że posiadają one 4 różne rodzaje komórek odpowiedzialnych za widzenie barw, podczas gdy inni ludzie mają tylko 3 rodzaje. Jak to się przekłada na widzenie barw, można się przekonać na przykładzie widzenia kolorów tęczy. Osoby z 3 rodzajami komórek odpowiedzialnych za widzenie kolorów, widzą w tęczy 7 barw: czerwoną, pomarańczową,

żółtą, zieloną, niebieską, granatową i fioletową. Osoby tetrachromatyczne widzą ich aż dziesięć.

Skoro już wiadomo kto to jest kolorysta, to teraz można spróbować odpowiedzieć na pytanie czy łatwo kimś takim zostać. Najczęściej występują dwie ścieżki do wykonywania tej pracy:

- lakiernik który pracuje w lakierni zostaje oddelegowany do mieszania kolorów,
- pracownik zatrudniony w sklepie z lakierami samochodowymi.

Teoretycznie lakiernik ma łatwiej i proces adaptacji jest zdecydowanie krótszy, ponieważ z racji wykonywanej pracy już obcuje z lakierami akrylowymi, bazowymi czy wodnymi, wie co to jest cieniowanie, jak powinien wyglądać dobrze dobrany kolor oraz jaki wpływ na ostateczny kolor ma ciśnienie, ilość warstw, ilość rozcieńczalnika czy zastosowanie prawidłowego podkładu koloryzującego.

Jak pracuje kolorysta

Zauważyć można, że dużo zmiennych dopasowania koloru

recepturę. Po dokonaniu pomiaru jest on przekazywany do komputera, gdzie oprogramowanie kolorystyczne automatycznie wyszukuje odpowiednią recepturę i dokonuje jej optymalizacji w celu jeszcze lepszego dopasowania do mierzonego koloru. Niewątpliwie korzystanie z narzędzia przyspiesza proces renowacji i pozwala uniknąć kosztownych błędów. Wszystko uzależnione jest od bazy danych, z którą współpracuje dany spektrofotometr. Im większa baza danych, tym większe prawdopodobieństwo uzyskania zadowalającego efektu końcowego.

Przez wiele lat swojej pracy z kolorystami zaobserwowałem dosyć ciekawe zjawisko. Pracownik, który już raz „zasmakował” pracy kolorysty, pracuje w tym zawodzie przez wiele lat, co najwyżej zmienia pracodawcę, ewentualnie markę lakierów, z których miesza kolory. Tutaj rotacja może być czasami duża. Warty uwagi jest też fakt, iż często to kolorysta decyduje o tym, jakiej marki lakierów używa dany warsztat lakierniczy czy jakie marki sprzedaje dany sklep z lakierami. Jedną rzecz, którą warto podkreślić, jest fakt, że jak już ktoś opanuje sztukę doboru lakierów samochodowych i będzie się w tym temacie swobodnie poruszał, to miejsce pracy oraz marka lakierów, z jakimi przyjdzie mu pracować, tak naprawdę nie ma większego znaczenia.

Prognozy rozwoju

Co do przyszłości zakłada się, że rynek napraw powypadkowych zacznie się kurczyć wraz z nadejściem aut autonomicznych. Czy oznacza to mniej miejsc pracy dla przyszłych wychowanków szkół branżowych? I tak i nie. Będąc panem własnego losu, powinno się już teraz zacząć myśleć o tym, by być unikalnym i wszechstronnym na rynku. Umiejętności pracownika powinny się wyróżniać. Sztuka lakierowania może być podstawą do wyjścia w świat kolorystyki, gdzie wg portalu pracuj.pl czekają zarobki znacznie wyższe od mechaników, średnia to około 5 tys. zł brutto. Dużą rolę odgrywa tutaj marketing szeptany, im pracownik jest lepszy, tym klienci chętniej będą polecać jego usługi. Dlatego wiedzy nigdy za dużo.

Rynek lakierów samochodowych ewoluuje, systemy są coraz lepsze i kolorystów tzw. „starej daty” jest coraz mniej ponieważ nie ma potrzeby znacznego ingerowania w recepturę, aby osiągnąć pożądaną kolor. Obecnie dużym wyzwaniem jest skuteczne i szybkie dobarwienie lakierów wodorozcieńczalnych w przypadku których głównym problemem jest inny odcień koloru jaki oglądamy „na mokro” w stosunku do koloru już pomalowanego. ■

“ **Kolorystą możemy nazwać osobę, która posiada doświadczenie w pracy z kolorami i potrafi korzystać z wiedzy, którą gromadzi latami.**